

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/56/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212220733
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4212220733.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a Mgr. Erika Németha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/552/2012-44 zo dňa 17.07.2014 a uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/552/2012-59 zo dňa 11.11.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/552/2012-44 zo dňa 17.07.2014 potvrdzuje.

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 4C/552/2012-59 zo dňa 11.11.2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd Nové Zámky napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa návrhom podaným dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie titulom majetkovej škody sumu vo výške 2.791,27 eura a titulom nemajetkovej ujmy sumu 558,25 eura, ako aj k náhrade trov konania. Návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Komárno ako exekučný súd nerozhodol o návrhu na udelenie poverenia pre súdneho exekútora, ale zamietol žiadosť o udelenie poverenia, pričom toto uznesenie o zamietnutí žiadosti súd vyhotovil až po uplynutí 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia. Ak by došlo ku skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote, včas by mohol žalobca uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky a jeho príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá a je preto potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Týmto postupom súdu došlo k zásahu do práv žalobcu, žalobca konštatoval, že mu bola spôsobená nemajetková ujma v sume 558,25 eura, t. j. 20 % uplatňovanej istiny s príslušenstvom. Čo sa týka ďalšieho nároku žalobcu na náhradu majetkovej škody v sume 2.791,27 eura, túto žalobca odôvodnil tým, že sa jedná o náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere.

Žalovaný zaslal súdu písomné vyjadrenie, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania. Poukázal na to, že návrh je zmätočný, keď žalobca síce podal písomný návrh a poukázal na konkrétne dôkazy, žiadne dôkazy však sám nepredložil. Uviedol, že nie je jasný ani titul nároku na náhrady škody. Žalobca nepodnikol žiadne kroky pre odstránenie neželaného stavu v prieťahoch v konaní. Mal za to, že návrh je podaný predčasne, keď neuplynula 6 mesačná doba na predbežné prerokovanie nároku, v rámci ktorej žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť, na základe čoho žalovaný nepovažoval nárok za predbežne prerokovaný. Uviedol, že žalobca podal prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody 23.04.2012, pričom už 27.09.2012 bola súdu doručená žaloba vo veci a je teda zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr. K postupu súdu žalovaný uviedol, že prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Od 01.06.2011 pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia pre uvedené exekučné tituly neplatí. Uviedol, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Uviedol ďalej, že posúdenie veci a vyjadrenie právneho názoru súdu vo vzťahu k žiadosti o vydanie poverenia, ktoré sa naplno odrazili v rozhodnutí, ktorým ju súd zamietol, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup, ale za splnenia ďalších zákonných podmienok by mohli viesť len k záveru o existencii nezákonného rozhodnutia. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne a proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia a 15 dňová lehota sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP). Ak ho súd nepoverí, 15 dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Vnútroštátny súd má povinnosť ex officio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ďalej poukázal na to, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť z existencie prieťahov v súdnom konaní by súd mohol vychádzať len vtedy, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenie sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil previnenia, ktoré má za následok prieťahy v konaní, príp. v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti. Žalovaný namietal aj premlčanie návrhu, keď k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť k obdobi pred dňom 23.04.2009 teda tri roky pred uplatnením si nároku v rámci predbežného prerokovania veci. Žalobca podľa žalovaného v prvom rade nepreukázal existenciu dlžníka ako úplný základ pre preukázanie toho, čoho sa domáha, a nepreukázal ani vymožitelnosť pohľadávky a vznik, ani výšku škody. Vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku podľa žalovaného nemožno tvrdiť, že žalobcovi vznikla škoda postupom okresného súdu. Žalovaný mal za to, že žalobca nepreukázal, že by v namietanom konaní, došlo k nesprávnemu úradnému postupu, že by mu vznikla nemajetková ujma, či majetková škoda.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie, pričom z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 10Er/556/2010 zistil, že žalobca ako oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie dňa 25.05.2010 a žiadosť o vydanie poverenia dňa 15.07.2010. Súd uznesením z 03.02.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.02.2011. Následne bola exekúcia uznesením zo dňa 18.11.2011, právoplatného 12.04.2012, zastavená. V prípade, ak by návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, ako aj žiadosť o udelenie poverenia boli v súlade s ustanovením § 44 ods. 2/ Exekučného poriadku, súd by bol povinný v 15-dňovej lehote vydať poverenie pre súdneho exekútora, ktorým by ho poveril, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. V tomto prípade súd zamietol žiadosť exekútora na udelenie poverenia, ale oprávnený nepodal proti tomuto uzneseniu odvolanie, nevyužil možnosť na zrušenie ani na zmenu podľa jeho názoru nezákonného rozhodnutia súdu. Z toho dôvodu by nebolo žalobcovi možné

v zmysle hore citovaných zákonných ustanovení priznať nejakú náhradu škody ani v prípade, ak by bol žalobca na takúto škodu oprávnený, nakoľko nevyužil žalobca svoju zákonnú možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiam exekučného súdu, teda nepodal riadny opravný prostriedok voči rozhodnutiu súdu. Navyše žalobca výšku škody, ktorú si uplatňoval, nijakým spôsobom nešpecifikoval, teda z jeho podania nebolo zrejmé na základe akých skutočností si uplatňuje majetkovú škodu práve vo výške 2.791,27 eura, nakoľko v pôvodnom exekučnom konaní si uplatňoval sumu 596,14 eura s príslušenstvom, teda žalobca neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal výšku ním požadovaného nároku ani príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody. Všeobecný súd nie je oprávnený konštatovať, že vo veci išlo o prieťah v konaní, takéto oprávnenie neprináleží ani samotnému žalobcovi. Žalobca nepodal ústavnú sťažnosť na prieťah v konaní v tomto konkrétnom konaní, žiadne iné konanie, v ktorom je možné konštatovať prieťahy v konaní, sa nevedlo. Nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V prvom rade mal súd za to, že žiadna škoda nevznikla a v druhom rade, ak by aj teoreticky žalobca nejakú škodu reálne dokladoval, nepreukázal jej spojitosť s nedodržaním zákonnej lehoty na vydanie poverenia, nakoľko v tomto prípade poverenie vydané nebolo, teda možno konštatovať, že rozhodnutie bolo vydané v zákonnej lehote, primeranej na preskúmanie zákonnosti exekučného titulu. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote a z obsahu spisu je zrejmé, že mu žiadne trovy nevznikli.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 z. č. 514/2003 Z. z. a § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2 z. č. 233/1995 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že súd zamietol znalecké dokazovanie, čím mu objektívnym spôsobom znemožnil preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca ďalej nesúhlasil s tým, ako prvostupňový súd vyhodnotil vznesenú námietku premičania. Je toho názoru, že k premičaniu práva nedošlo. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 06.10.2015.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Nové Zámky žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Žalobca v odvolaní ostatne ani neuviedol a nekonkretizoval v čom, resp. akým postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom.

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom ani nezisťoval, či došlo k prieťahom v konaní. Žalobca navyše vznik škody a jej výšku nezdokladoval a nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Z tohto dôvodu prvostupňový súd postupoval správne, keď znalecké dokazovanie za účelom eventuálneho stanovenia výšky škody nenariadil.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj napadnuté uznesenie, ktorým súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,-- eur.

Účelom súdnych poplatkov je aspoň čiastočná úhrada nákladov spojených so súdnym konaním zo strany účastníkov konania. Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa Sadzobníka súdnych poplatkov ustanovený poplatok z návrhu, pričom v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie vo veci samej a poplatok sa vyberá podľa rovnakej sadzby ako v prvostupňovom konaní za podanie návrhu. Poplatková povinnosť vzniká už podaním odvolania. Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne postupoval, keď žalobcovi vyrubil súdny poplatok v sume 20,-- eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, za podanie odvolania zo dňa 10.11.2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k tvrdeniam žalobcu v podanom odvolaní proti tomuto uzneseniu, odvolací súd uvádza, že do 30.09.2012 bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona. Od 01.10.2012 bolo toto ustanovenie (§ 4 ods. 1, písm. k/) zrušené. Keďže odvolacie konanie sa v predmetnej veci začalo podaním odvolania (zo dňa 10.11.2014), ktoré bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 11.11.2014, nemožno na odvolacie konanie aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ vyššie citovaného zákona v znení účinnom do 30.09.2012 (v zmysle prechodného ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb.), ale je potrebné aplikovať ustanovenia zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, t. j. 11.11.2014, kedy bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie žalobcu. Povinnosťou žalobcu bolo zaplatiť súdny poplatok pri podaní odvolania vo veci samej, ale nakoľko tak neurobil, súd mu poplatkovú povinnosť uložil uznesením.

Rozhodnutie o uložení poplatkovej povinnosti vydáva súd na predpísanom tlačive (vzor OSP č. 4a - výzva v zmysle ustanovenia § 10 vyššie citovaného zákona, vzor OSP č. 4 - uznesenie v zmysle ustanovenia § 12 vyššie citovaného zákona) a tak tomu bolo i v predmetnej veci. Súd teda konal na základe zákona a v súlade s ním a v žiadnom prípade nerozširoval okruh úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní. Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa súdny poplatok vyberá zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom ak poplatkovej povinnosti podlieha podanie žaloby, podlieha jej i podanie odvolania. V prípade, ak by zákonodarca mienil nespôplatiť odvolacie konanie vo veciach týchto žalôb, bol by to v predmetnom zákone i upravil, napr. ako pri položke 13 Sadzobníka súdnych poplatkov, ku ktorej prislúcha poznámka, že v odvolacom konaní sa poplatky podľa tejto položky nevyberajú. Pri posudzovaní odvolania žalobcu proti uzneseniu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania, odvolací súd vychádzal výlučne z dôvodov vymedzených žalobcom v podanom odvolaní a z ich rozsahu.

Z uvedených dôvodov i odvolaním napadnuté uznesenie o uložení poplatkovej povinnosti za podanie odvolania, odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 a ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.